

OPAS TYÖ- JA ELINKEINOTOIMIMISTON UUDELLE MAAHANMUUTTAJA- ASIAKKAALLE

TE-palvelut
tjänster | services

TERVETULOA TYÖ- JA ELINKEINOTOIMISTON ASIAKKAAKSI!

Työ- ja elinkeinotoimistoa kutsutaan lyhenteellä TE-toimisto. TE-toimiston asiakkuuden tarkoitus on, että löydät työtä. TE-toimistosta saat tietoa avoimista työpaikoista ja TE-toimisto tukee sinua työnhaussa. TE-toimisto järjestää myös kotoutumiskoulutusta, ammatillista koulutusta, työhaku-, ura- ja työhönvalmennusta, ammatinvalinnan- ja uraohjausta, työ- ja koulutuskokeilua sekä palkkatuettua työtä.

Miten pääsen TE-toimiston asiakkaaksi?

Jotta voit saada TE-toimiston palveluita, sinun pitää olla TE-toimiston asiakas. Pääset TE-toimiston asiakkaaksi, kun ilmoittaudut TE-toimiston internet-sivuilla: www.te-palvelut.fi → **Työnhakijalle** → **Ilmoittaudu työnhakijaksi työ – ja elinkeinotoimistoon**. Ilmoittautumisen jälkeen TE-toimisto ottaa sinuun yhteyttä.

Miten pidän TE-toimiston asiakkuuteni voimassa?

Pidät TE-toimiston asiakkuutesi voimassa olemalla yhteydessä TE-toimistoon virkailijan kanssa sopimallasi tavalla (esim. puhelimitse tai sähköpostilla).

Voit myös saada kutsun tulla TE-toimistoon. Sinun täytyy tulla paikalle silloin, kun kutsussa ilmoitetaan.

Mikäli et pysty ilmoittautumaan TE-toimiston asiakkaaksi verkkopalvelussa, voit ilmoittautua asiakkaaksi käymällä TE-toimistossa.

Kun tulet TE-toimistoon ensimmäisen kerran, ota mukaasi seuraavat asiakirjat:

- passi
- oleskelulupa tai poliisilta saatu EU-kansalaisen oleskeluoikeuden rekisteröintitodistus
- jos mahdollista, maistraatista saatu väestörekisteriote tai asiakirja, jolla osoitetaan, että sinulla on suomalainen henkilötunnus (esimerkiksi Kela-kortti)

Mitä tapahtuu, kun olen ilmoittautunut työnhakijaksi?

TE -toimistossa virkailija varaa sinulle ajan suomen kielen taidon lähtötasotestiin. Siinä selvitetään, millaista kotoutumiskoulutusta tarvitset. Lähtötasotesti kestää yleensä joitakin tunteja. Sinun täytyy käydä testauksessa, jotta voit päästä kotoutumiskoulutukseen. Sinun ei tarvitse osata yhtään suomea testauksessa.

Lisäksi sinulle tehdään TE-toimistossa kotoutumissuunnitelma. Suunnitelmaan kirjoitetaan, millaista työtä haet ja millaista kotoutumiskoulutusta tai muuta koulutusta tarvitset. Jos et osaa suomea tai ruotsia, paikalla on tarvittaessa tulkki.

Jos sinulla on lapsia, järjestä heille hoitaja siksi aikaa, kun olet TE-toimistossa.

Milloin pääsen kotoutumiskoulutukseen?

TE-toimiston järjestämiin kotoutumiskoulutuksiin on yleensä jonoa. Kun sinulle tehdään kotoutumissuunnitelma, sinut voidaan laittaa jonoon koulutuspaikkaa varten.

Kun sinulle sopiva koulutuspaikka on vapaana, TE-toimisto lähettää sinulle kirjeen. Siinä kerrotaan, milloin ja missä koulutus alkaa.

Millaista TE-toimiston järjestämä kotoutumiskoulutus on?

Kotoutumiskoulutus kestää noin vuoden. Koulutuksessa opiskellaan suomen kieltä, yhteiskuntatietoa ja työn hakemisessa tarvittavia taitoja. Joillakin paikkakunnilla kotoutumiskoulutus voidaan järjestää myös ruotsiksi. Kotoutumiskoulutuksen tarkoituksena on parantaa sinun mahdollisuuksiasi saada työtä.

TE-toimiston kotoutumiskoulutuksia järjestetään eri paikoissa. Koulutuksessa on opiskelua yleensä 5 päivänä viikossa, 7 tuntia päivässä. Koulutukseen kuuluu jakso, jonka aikana tutustut työelämään. Työelämäjakson aikana työskentelet suomalaisessa työpaikassa.

TE-toimiston koulutukset ovat sinulle maksuttomia. Koulutuksen aikana sinulle maksetaan yleensä työttömyysetuutta sekä kulukorvausta koulutuspäiviltä. Kulukorvaus on tarkoitettu matkojen ja aterioiden maksamiseen.

Voinko opiskella muualla kuin TE-toimiston järjestämässä kotoutumiskoulutuksessa?

Voit mennä suomen tai ruotsin kielen koulutukseen, joka ei ole TE-toimiston järjestämä, mutta sinun täytyy sopia siitä etukäteen TE-toimiston kanssa. Koulutuksia löytyy esimerkiksi osoitteesta www.finnishcourses.fi.

Kotoutumisaikana sinulle voidaan maksaa tiettyjen suomen tai ruotsin kielen koulutusten ajalta työttömyysetuutta ja kulukorvausta. Edellytyksenä on, että koulutuksessa on opiskelua vähintään 20 tuntia viikossa ja että opiskelusta on sovittu kotoutumissuunnitelmassasi. Älä aloita opiskelua, ennen kuin olet sopinut asiasta TE-toimiston kanssa.

Opiskele myös itse aktiivisesti ja itsenäisesti suomen tai ruotsin kieltä. Opiskeluun soveltuvaa materiaalia löydät esimerkiksi kirjastosta ja internetistä osoitteesta www.kotisuomessa.fi tai www.infopankki.fi → Suomen kieltä internetissä.

Mitä teen, jos joudun olemaan poissa kotoutumiskoulutuksesta?

Sinun täytyy osallistua kotoutumiskoulutukseen kaikkina päivinä, joina opetusta järjestetään. Koulutuksesta ei saa olla pois ilman lupaa tai hyväksyttävää syytä.

Jos olet sairas tai lapsesi on sairaana, ilmoita siitä aina opettajalle. Opettaja voi myös pyytää lääkärin tai terveydenhoitajan antaman todistuksen

sairaudesta. Jos olet poissa koulutuksesta vähintään 5 päivää ilman lupaa tai hyväksyttävää syytä, kurssi voidaan keskeyttää. Myös työttömyysetuuden maksaminen sinulle voidaan keskeyttää. Jos saat kotoutumiskoulutuksen aikana opiskelupaikan muusta koulutuksesta, aloita opinnot vasta, kun olet sopinut asiasta TE-toimiston kanssa.

Mikä on työttömyysetuus?

Työttömyysetuus on rahaa, jota maksetaan työttömälle työnhakijalle, joka etsii kokoaikatyötä, osallistuu koulutukseen tai muuhun TE-toimiston palveluun.

Kun olet työtön ja työnhakusi on voimassa, TE-toimisto selvittää, voidaananko sinulle maksaa työttömyysetuutta.

Millä perusteella työttömyysetuutta maksetaan?

Työttömyysetuutta voidaan maksaa vain, jos olet TE-toimiston asiakas ja valmis tekemään kokoaikatyötä. Sinun täytyy olla valmis ottamaan vastaan myös osa-aikatyötä. Joskus myös osa-aikatyötä tekevällä voi olla oikeus työttömyysetuuteen.

Kokoaikatyö tarkoittaa työtä, jota tehdään yleensä 5 päivänä viikossa ja 8 tuntia päivässä eli noin 40 tuntia viikossa. Jos työtä ei löydy, sinun täytyy ottaa vastaan TE-toimiston tarjoamia palveluita, esimerkiksi osallistua kokopäiväiseen koulutukseen.

Työttömyysetuutta ei makseta, jos olet päätoiminen opiskelija tai et voi muusta syytä ottaa vastaan kokoaikatyötä. Muu syy voi olla esimerkiksi kokopäiväinen lapsen hoito. Myös yrittäjänä toimiminen saattaa vaikuttaa työttömyysetuuden maksamiseen.

Kuka maksaa työttömyysetuutta?

Työttömyysetuutta maksavat Kansaneläkelaitos (Kela) ja työttömyyskassat, sitä ei siis maksa TE-toimisto.

TE-toimisto lähettää Kelalle tai työttömyyskassalle työvoimapolitiittisen lausunnon. Lausunnossa TE-toimisto kertoo, onko työttömyysetuuden maksaminen sinulle TE-toimiston osalta mahdollista. Kela tai työttömyyskassasi kuitenkin päättää, maksetaanko sinulle työttömyysetuutta.

Sinun täytyy itse hakea työttömyysetuutta Kelasta tai työttömyyskassasta. Haet etuutta täyttämällä hakemuksen internetissä Kelan sivuilla (www.kela.fi) tai työttömyyskassasi sivuilla. Voit hakea työttömyysetuutta myös paperilomakkeella, jonka viet tai postitat Kelaan tai työttömyyskassasi.

Mitä minun täytyy muistaa, kun olen työnhakijana TE-toimistossa?

- Hae itse työtä ja ole valmis ottamaan vastaan työtä tai koulutusta, jota TE-toimisto tarjoaa sinulle.
- Sinut voidaan kutsua TE-toimistoon esimerkiksi suunnitelmasi päivittämistä varten. Tule silloin TE-toimistoon tai ilmoita etukäteen, jos et pääse tulemaan.
- Huolehdi siitä, että oleskelulupasi ja passisi ovat voimassa. Hae uutta oleskelulupaa tai passia ennen edellisen voimassaolon loppumista. Toimita TE-toimistoon todistus siitä, että olet hakenut uutta oleskelulupaa tai passia.
- Kun saat uuden oleskeluluvan, toimita kopio siitä TE-toimistoon. Jos oleskelulupasi ei ole voimassa etkä ole hakenut uutta oleskelulupaa ajoissa, työttömyysetuuden maksaminen voi katketa.
- Ilmoita www.te-palvelut.fi -sivujen kautta, puhelimella tai sähköpostitse, jos
 - saat työpaikan
 - osoitteesi tai puhelinnumerosi muuttuu
 - jätät äitiyslomalle tai sairauslomalle tai et muusta syystä voi mennä työhön tai koulutukseen
 - aiot mennä muuhun kuin TE-toimiston järjestämään koulutukseen
 - sinä aiot tai perheenjäsenesi aikoo perustaa yrityksen
 - aiot muuttaa ulkomaille.

Miten löydän työpaikan?

Kun olet TE-toimiston asiakkaana, sinun tehtäväsi on hakea aktiivisesti työtä. TE-toimisto ei voi antaa sinulle työpaikkaa, mutta se tukee sinua työnhaussa. TE-toimisto antaa sinulle tietoa avoimista työpaikoista, jotka sopivat sinulle.

Työnantajat ilmoittavat avoimista työpaikoista yleensä internetissä. Löydät avoimia työpaikkoja esimerkiksi osoitteesta www.te-palvelut.fi → **Avoimet työpaikat**.

Työpaikoista ilmoitetaan myös muilla internetsivuilla ja sanomalehdissä.

Voit löytää työtä myös henkilöstöpalveluyritysten tai esimerkiksi tuttavien kautta. Lisäksi voit kysyä työtä suoraan yrityksistä puhelimitse tai sähköpostilla. Tietoja yrityksistä löydät internetistä.

Miten haen työpaikkaa?

Kun löydät ilmoituksen avoimesta työpaikasta, siitä ilmenee, millä tavalla sinun pitää ottaa yhteyttä työnantajaan.

Yleensä sinun pitää lähettää työnantajalle työhakemus ja CV (ansioluettelo). Kerro työhakemuksessa lyhyesti

- miksi avoinna oleva työpaikka kiinnostaa sinua
- miksi sinä olet sopiva henkilö työhön.

Kerro CV:ssa

- yhteystietosi (nimi, puhelinnumero, osoite, sähköpostiosoite)
- millainen koulutus sinulla on
- mitä työtä olet tehnyt aikaisemmin.

Usein työnantajan internetsivuilla on sähköinen hakulomake, jolla voit hakea työpaikkaa. Joskus riittää, että soitat työnantajalle.

Internetissä toimii CV-netti-palvelu. Voit tehdä sinne oman CV:si. Työnantajat voivat katsoa CV:täsi siellä ja ottaa yhteyttä sinuun. CV-netti-palvelu on osoitteessa www.te-palvelut.fi → **CV-netti**.

Lisätietoa työpaikan hakemisesta ja työhakemuksen ja CV:n kirjoittamisesta:

www.infopankki.fi → **Elämä Suomessa, työ ja yrittäjäys**
www.te-palvelut.fi → **Vinkkejä työnhakuun**

Miten TE-toimisto voi auttaa, jos en löydä työtä?

TE-toimisto voi tarvittaessa tarjota sinulle työhaku-, ura- tai työhönvalmennusta tai ohjata sinut työhön- tai koulutuskokeiluun tai palkkatuettuun työhön.

Valmennus:

- Työhakuvalmennuksessa saat ohjausta työhaussa.
- Uravalmennuksessa saat apua ammatinvalintaan ja ammatilliseen koulutukseen hakeutumiseen.
- Työhönvalmennuksessa saat tukea työn etsimisessä ja työpaikalla toimimisessa.

Työkokeilu:

- Työkokeilun teet työpaikalla. Sen aikana on tarkoitus selvittää, onko kyseinen ammattiala sopiva sinulle.
- Työkokeilusta tehdään sopimus sinun, työnantajan ja TE-toimiston välillä. Saat aloittaa kokeilun vasta, kun kaikki osapuolet ovat allekirjoittaneet sopimuksen.
- Et saa työkokeilun ajalta palkkaa, sen sijaan saat yleensä työttömyysetuutta ja kulukorvausta.

Koulutuskokeilu:

- Koulutuskokeilun teet oppilaitoksessa. Sen aikana on tarkoitus selvittää eri ammatti - ja koulutusvaihtoehtoja.

Työvoimakoulutus:

- Voit suorittaa johonkin ammattiin tarvittavan tutkinnon tai täydentää omaa koulutustasi.
- Opetuskieli koulutuksessa on suomi.
- Koulutukset ovat sinulle maksuttomia. Koulutuksen aikana saat yleensä työttömyysetuutta ja kulukorvausta.
- Voit hakea koulutuksiin osoitteessa www.te-palvelut.fi → **Haussa oleva työvoimakoulutus.**

Palkkatuettu työ:

- Palkkatuetussa työssä työskentelet työpaikalla ja TE-toimisto myöntää työnantajallesi tukea palkkakustannuksiin.

Mistä saan lisätietoa TE-toimiston palveluista?

Saat lisätietoja

- omalta vastuuvirkailijaltasi
- TE-puhelinpalvelut, suomeksi p. **0295 025 500**, tai englanniksi p. **0295 020 713**

Lisätietoa työskentelystä Suomessa, ammatinvalinnasta, koulutuksista ja työnhausta:

- www.te-palvelut.fi
- www.te-palvelut.fi/finnwork
- www.infopankki.fi
- www.finnishcourses.fi
- www.lifeinfinland.fi